



16.9.2019

Sisäministeriölle

Onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelma

Ohjelmassa on paljon myönteistä, kuten yhteistyöhakuisuus muiden toimijoiden kanssa, pyrkimys vaikuttaa onnettomuuksien syihin ja riittävät tavoitteet, joiden mittaamisella onnistumista arvioidaan. Toimintaohjelma tekoineen on melko yksityiskohtainen asiakirja valtakunnalliseen ohjaamiseen, mutta voi silti olla tarpeen, kun haetaan suurta suunnanmuutosta.

Laajan yhteistyön hakeminen ja sen tarpeen tunnistaminen on saattanut tuoda kunnianhimoa hieman liikaakin. On syytä tarkastella myös esimerkiksi alueellisia resursseja eli henkilöstön määrää, kykyä ja taitoja lähteä monen keskeiseen yhteistyöhön ennaltaehkäisyssä. Pitäisikö ohjelmassa olla myös toimenpiteitä pelastuslaitosten ja niiden henkilökunnan kehittämiseen?

Tavoitteisiin haetaan mittareita, mutta osa tavoitteista on edelleen tyyppiä: lisätään, kasvatetaan, parannetaan, asioita jotka ovat loppujen lopuksi vaikeasti mitattavia. Yhteistyön tarkastelussa tulee myös asettaa painopiste lähtökohtaisesti oman toiminnan tarkasteluun ja tunnistaa oma rooli ja vaikutuskeinot huolimatta siitä, että laajemman yhteiskunnallisen tavoitteen toteutuminen edellyttää toimia myös muilta tahoilta. Tämä näkökulman muutos vaikuttanee myös mittaamiseen, eli mitataan myös sitä mitä voidaan itse johtaa: oman toiminnan tuloksellisuutta suhteessa lopputulokseen.

Toimintaohjelmassa olisi hyvä avata valtion- alue- ja kunnallishallinnon suhdetta ohjelmaan. Toimintaohjelman toteutussuunnitelmassa oleva tekojen kirjo aiheuttaa tulkintaongelmaa siitä kenelle asiakirja on loppujen lopuksi tarkoitettu ja kenen odotetaan toimintaohjelmaa toteuttavan.

Toimintaohjelman kieli on hyvin abstraktia ja osin vaikeaselkoista. Jos sen on tarkoitus toimia hallinnossa työntekijöiden käsissä, on kieltä yksinkertaistettava paikka paikoin merkittävästi. Jatkotyössä valtakunnallisia/paikallisia toimintasuunnitelmia muodostettaessa on hyvä huomioida niiden riittävä konkreettisuus sekä poliittisen päätöksenteon että toiminnan ja henkilöstön johtamisen ja resursoinnin pohjaksi.

Vaikka kyseessä ei ole koko pelastustoimen strategia on pidettävä mielessä, etteivät pelastustehtävät saa kärsiä ennaltaehkäisevästä työstä.

Osastopäällikkö,
ylijohtaja

Neuvotteleva virkamies

Jani Pitkäniemi

Hanna-Mari Talka